

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta sekä Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain ja Svenska handelshögskolan -nimisestä korkeakoulusta annetun lain muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta. Lakiehdotuksen mukaan perustetaan neuvottelukunta ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamiseksi ja kehittämiseksi. Neuvottelukuntaa johtaisi kansleri, joka on samalla Åbo Akademin kansleri.

Lisäksi ehdotetaan, että Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunta jaettaisiin kahdeksi tiedekunnaksi, jotka yhdessä muodostavat Ös-

terbottens högskolan. Svenska handelshögskolanin Vaasassa toimivan yksikön edustajia kuuluisi Österbottens högskolan hallintoelimeen sen käsitellessä näiden yhteistä toimintaa koskevia asioita. Nykyinen yhteinen hallintoyksikkö Österbottens högskola lopettaa toimintansa.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Ruotsinkielistä korkeakouluopetusta annetaan Åbo Akademiassa ja Svenska handelshögskolanissa, joissa ruotsin kieli on opetus- ja tutkintokielenä, sekä Helsingin yliopistossa, Teknillisessä korkeakoulussa, Eläinlääketieteellisessä korkeakoulussa, Taideteollisessa korkeakoulussa, Sibelius-Akatemiassa ja Teatterikorkeakoulussa, joiden opetuskielinä ovat suomen ja ruotsin kieli. Ruotsinkieliset liikunnanopettajat koulutetaan Jyväskylän yliopistossa. Helsingin yliopistossa on lisäksi Svenska social- och kommunalhögskolan -niminen yksikkö, jonka opetuskielenä on ruotsi.

Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain (1057/80) 1 §:n 2 momentin mukaan akatemian tulee erityisesti tyydyttää ruotsinkielisen väestön tarpeita sekä ottaa huomioon maan kaksikielisyydestä johtuvat tarpeet.

Åbo Akademiassa on humanistinen, maantieteellinen, talous- ja valtiotieteellinen, kemiallis-teknillinen, teologinen ja kasvatustieteiden tiedekunta. Kasvatustieteiden tiedekunnassa, joka perustettiin vuonna 1974 ja toimii Vaasassa, on yhteensä kuusi kasvatustieteiden kandidaatin tutkintoon johtavaa koulutusohjelmaa. Tiedekuntaan kuuluu nykyisin myös valtiotieteellinen jaosto, jossa on yksi valtiotieteen kandidaatin tutkintoon johtava koulutusohjelma. Lisäksi tiedekunnassa on hoitotieteellinen laitos, jossa on yksi terveydenhuollon kandidaatin tutkintoon johtava koulutusohjelma. Tiedekunnan dekaani on samalla Åbo Akademin vararehtori. Tiedekunnalla on hallinnollisesti itsenäisempi asema kuin akatemian muilla tiedekunnilla.

Åbo Akademiassa on yhteensä noin 4 800 opiskelijaa, joista runsaat 20 % suomenkieli-

siä. Akatemian opiskelijoista noin 700 opiskelee Vaasassa.

Svenska handelshögskolanissa on yhteensä kuusi koulutusohjelmaa, jotka johtavat ekonomin tutkintoon. Näistä kolmessa tutkinto voidaan suorittaa Vaasassa. Tarkoitus on, että syksyllä 1990 muodostetaan uusi koulutusohjelma, joka olisi vain Vaasassa. Vaasassa vuonna 1980 aloitetulla koulutuksella ei ole toistaiseksi varsinaista paikallista hallintoa. Korkeakoulun toisen vararehtorin erityisenä tehtävänä on johtaa tätä toimintaa. Svenska handelshögskolanissa on noin 1 800 opiskelijaa, joista runsaat 15 % suomenkielisiä. Vaasassa opiskelee noin 300 kauppakorkeakoulun opiskelijaa.

Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin Vaasan läänissä tapahtuvan toiminnan koordinoimiseksi perustettiin vuonna 1986 erityinen hallintoyksikkö, Österbottens högskola, joka kuuluu hallinnollisesti Åbo Akademin yhteyteen. Österbottens högskola -nimisestä hallintoyksiköstä annetun asetuksen (441/86) mukaan toimintaa hoitavat johtaja, jonka nimittää Åbo Akademin kansleri, sekä hallitus. Hallitukseen kuuluu viisi Åbo Akademin ja kolme Svenska handelshögskolanin edustajaa.

Myös Helsingin yliopistolla on merkittävä asema ruotsinkielisessä korkeakouluopetuksessa. Tämä koskee varsinkin niitä koulutusaloja, joilla yliopisto on maan ainoa ruotsinkielistä opetusta antava korkeakoulu, eli erityisesti oikeustieteellistä, lääketieteellistä sekä maatalous- ja metsätieteellistä tiedekuntaa. Helsingin yliopiston opetuskielen järjestelystä ja yliopiston viran ja toimen haltijoilta vaadittavasta kielitaidosta annettuun lakiin (453/47) sisältyvät säännökset niistä professorin viroista, jotka ainakin tulee olla ruotsinkielistä opetusta varten.

Svenska social- och kommunalhögskolan, jossa voidaan suorittaa sosionomin tutkinto, on vuodesta 1984 lukien kuulunut yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan erillisenä ruotsinkielisenä yksikkönä. Sosionomin tutkinnon suorittaneella on oikeus jatkaa opintojaan valtiotieteellisen tiedekunnan eräiden koulutusohjelmien mukaan.

Helsingin yliopistossa on noin 1 800 ruotsinkielistä opiskelijaa. Heistä noin 350 on Svenska social- och kommunalhögskolanin kirjoissa. Ruotsinkielisten opiskelijoiden osuus yliopiston kaikista opiskelijoista on runsaat kuusi prosenttia.

Ruotsinkielisen opettajankoulutuksen piirissä on tarvetta Vaasassa, Turussa ja Helsingissä järjestettävän toiminnan yhteensovittamiseen. Åbo Akademin Vaasassa toimivalla kasvatus-tieteiden tiedekunnalla on päävastuu opettajankoulutuksesta. Luokanopettajien koulutus tapahtuu kokonaan Vaasassa. Aineenopettajien koulutuksessa Åbo Akademin tiedekunnat Turussa ja Helsingin yliopisto vastaavat pääosin opetettavien aineiden opetuksesta akatemian kasvatustieteiden tiedekunnan vastatessa aineenopettajien kasvatustieteellisistä opinnoista.

Lukuvuonna 1988—89 ruotsinkielisiä korkeakouluopiskelijoita oli kaikkiaan 8 000. Heistä 45 % opiskeli Åbo Akademiassa, 18 % Svenska handelshögskolanissa ja 22 % Helsingin yliopistossa. Teknillisessä korkeakoulussa heitä oli 8 % ja muissa korkeakouluissa 7 %.

Aloituspaiikkojen kokonaismäärästä on lähes 8 % tarkoitettu ruotsinkielisille. Suhteessa suomenkielisiin ruotsinkielisistä opiskelijoista on verrattain suuri osa yhteiskuntatieteellisessä ja kauppatieteellisessä koulutuksessa. Aliedustettuina ruotsinkieliset ovat sitävästoin muun muassa oikeustieteellisessä, lääketieteellisessä ja maatalous- ja metsätieteellisessä koulutuksessa. Tämä on johtanut muun muassa siihen, että ruotsin kieltä taitavista lääkäreistä ja lakimiehistä on suuri puute.

2. Esityksen lähtökohdat ja tavoitteet

2.1. Lähtökohdat

Valtioneuvoston vahvistamassa korkeakoululaitoksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 1985—86 todetaan, että tavoitteena on Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin kehittäminen yhdeksi Turussa, Helsingissä ja Vaasassa toimivaksi yksikköjen erityispiirteitä säilyttäväksi yliopistolliseksi kokonaisuudeksi.

Korkeakoululaitoksen kehittämisestä annettussa laissa (1052/86) säädetään koko korkeakoululaitosta koskevasta suunnittelujärjestelmästä. Lain mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi suunnitelman korkeakoululaitoksen kehittämisestä. Kehittämissuunnitelman tulee sisältää muun muassa opintonsa aloittavien määriä koskevat tavoitteet ottaen huomioon koulutuksen kysynnän, yhteiskunnan ja eri kieliryhmien tarpeet ja koulutus-

mahdollisuuksien jakautumisen maan eri alueiden kesken. Lakia koskeneen esityksen (hall.es. 138/86 vp.) perusteluissa korostettiin muun muassa sitä, että eri korkeakouluissa annettavaa ruotsinkielistä koulutusta tarkastellaan kokonaisuutena.

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamista koskevia keskusteluja varten toimii epävirallinen elin, rehtorien kokous, jonka kokoonkutsujana on Åbo Akademin kansleri. Osanottajina ovat olleet Helsingin yliopiston, sen yksikkönä toimivan Svenska social- och kommunalhögskolanin sekä Åbo Akademin, Svenska handelshögskolanin, hallintoyksikkö Österbottens högskolan ja Teknillisen korkeakoulun edustajat. Rehtorien kokouksen epävirallisen luonteen vuoksi sen toimintaan on kuulunut pääasiallisesti tietojenvaihtoa.

2.2. Tavoitteet ja keinot

Esityksen tavoitteena on luoda edellytyksiä ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen suunnittelun ja kehittämisen nykyistä parempaan yhteensovittamiseen. Koska ruotsinkielinen koulutus on sijoittunut kolmelle eri alueelle, Helsinkiin, Turkuun ja Vaasaan, ja sitä annetaan useissa itsenäisissä korkeakouluissa, tarvitaan organisatoriset puitteet, jotta yhteistyö- ja yhteensovittamiskysymykset voidaan ottaa huomioon suunnittelussa. Yhteensovittamisen tarkoituksena on lisätä työnjakoa, tehostaa voimavarojen käyttöä ja laajentaa opiskelumahdollisuuksia. Tärkeänä tavoitteena on poistaa eräiden keskeisten ammattialojen koulutuksen puutteet.

Ehdotetussa laissa ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta ehdotetaan perustettavaksi pysyvä neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamista ja kehittämistä koskevista asioista. Eräs keskeinen tavoite on myös parantaa edellytyksiä ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen jatkuvaan kehittämiseen Vaasassa.

Vaasassa annettava ruotsinkielinen korkeakouluopetus on viime vuosina lisääntynyt ja laajentunut uusille aloille. Sen vuoksi on tarpeen tarkistaa tämän koulutuksen hallinnollisia rakenteita. Ehdotetussa laissa Åbo Akademi-nimisestä yliopistosta annetun lain muuttami-

sesta ehdotetaan, että kasvatustieteiden tiedekunta jaetaan kahdeksi tiedekunnaksi, kasvatustieteelliseksi tiedekunnaksi sekä yhteiskunta- ja hoitotieteelliseksi tiedekunnaksi. Nämä kaksi tiedekuntaa muodostaisivat yhdessä Österbottens högskolan. Tarkoitus on, että asetuksessa Österbottens högskolalle annetaan laaja itsenäisyys, johon kuuluu muun muassa oma toiminta- ja taloussuunnittelu. Samalla lakkautettaisiin nykyinen hallintoyksikkö Österbottens högskola, joka eräissä suhteissa merkitsee Åbo Akademin nykyisen tiedekuntahallinnon kaksinkertaistamista. Svenska handelshögskolanin kanssa yhteisen toiminnan yhteensovittaminen ja hallinto hoidettaisiin tulevaisuudessa Österbottens högskolan puitteissa. Asetuksella on tarkoitus järjestää lisää toimivaltaa myös Svenska handelshögskolanin Vaasassa toimivalle yksikölle.

3. Asian valmistelu

Kysymys ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamiseksi tarvittavasta organisaatiosta on tullut esille useissa yhteyksissä. Jo ruotsalainen koulutuskomitea ehdotti mietinnössään (komiteanmietintö 1976:14), että ruotsinkielisen korkeakoulualan toimintaa suunnittelemaan ja yhteensovittamaan asetettaisiin pysyvä korkeakouluneuvottelukunta. Myös kysymys Vaasassa annettavan ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen hallinnosta ja rakenteesta on tullut eräissä yhteyksissä ajankohtaiseksi. Sekä Åbo Akademi että Svenska handelshögskolanissa on tehty suunnitelmia eräistä Vaasassa tapahtuvan toiminnan hallinnollisista ja rakenteellisista muutoksista.

Tästä syystä opetusministeriössä valmistettiin ehdotus esitykseksi suomenruotsalaisesta yliopistosta ja ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta. Ehdotuksen mukaan Svenska handelshögskolan sekä Åbo Akademi ja sen yksikkö Österbottens högskola muodostaisivat yliopistokokonaisuuden, jolla olisi yhteinen kansleri ja neuvottelukunta. Koko ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamista varten neuvottelukunnassa olisi lisäksi Helsingin yliopiston ja sen yksikön Svenska social- och kommunalhögskolanin sekä Teknillisen korkeakoulun edustajia. Asetuksella säädettäisiin, kuinka muut ruotsinkielistä koulutusta antavat korkeakouluyksiköt olisivat edustettuina lisätyssä neuvottelukun-

nassa. Esitykseen sisältyi myös ehdotus, että Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunta jaettaisiin kahdeksi tiedekunnaksi, jotka muodostaisivat Österbottens högskolan ja hoitaisivat myös ne toiminnot, jotka nyt kuuluvat nykyiselle hallintoyksikölle Österbottens högskolalle. Tästä ehdotuksesta pyydettiin lausunto Helsingin yliopistolta, Svenska social- och kommunalhögskolanilta, Teknilliseltä korkeakoululta, Svenska handelshögskolanilta, hallintoyksikkö Österbottens högskolalta sekä Åbo Akademilta ja Stiftelsen för Åbo Akademilta. Lausunnoissa hyväksyttiin ehdotukset erityisen toimielimen perustamisesta ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamista varten ja Vaasassa tapahtuvan toiminnan uudelleenjärjestelystä. Helsingin yliopisto, Svenska social- och kommunalhögskolan ja Svenska han-

delhögskolan vastustivat ehdotusta siltä osin kuin se koski suomenruotsalaista yliopistoa.

Käsiteltävänä oleva esitys on valmisteltu opetusministeriössä ottaen huomioon lausunnot ja yhteistyössä asianomaisten korkeakoulujen kanssa.

4. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Lakiehdotukset eivät edellytä henkilöstön lisäämistä eikä niillä ole mitään oleellisia valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Ehdotetun neuvottelukunnan toiminnasta aiheutuu eräitä matka- ja vastaavia kustannuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta

1 §. Pykälän 1 momentin mukaan ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen neuvottelukunnan tehtävänä on sekä tehdä aloitteita että antaa lausuntoja asioista, jotka koskevat koulutuksen yhteensovittamista ja kehittämistä. Pykälän 2 momentissa määritellään ne seikat, joihin neuvottelukunnan tulee kiinnittää toiminnassaan erityistä huomiota.

2 §. Pykälässä säädetään neuvottelukunnan kokoonpanosta. Koska yhteensovittaminen koskee pääasiassa Helsingin yliopiston, Svenska handelshögskolanin sekä Åbo Akademin ja Österbottens högskolan ruotsinkielistä opetusta, ehdotetaan 1 momentissa, että näillä kullakin tulee olla neuvottelukunnassa pysyvästi edustajinaan yhtä monta jäsentä. Jokainen näistä valitsee itse edustajansa. Svenska social- ja kommunalhögskolanilla, joka on Helsingin yliopiston yksikkö, tulee olla edustajansa niiden jäsenten joukossa, jotka yliopisto valitsee.

Koska neuvottelukunta käsittelee toimintansa puitteissa myös asioita, jotka koskevat ruotsinkielistä koulutusta muissa kuin 1 momentis-

sa mainituissa korkeakouluissa, ehdotetaan pykälän 2 momentissa, että näitä asioita käsiteltäessä tulee neuvottelukuntaan kuulua kysymyksessä olevan korkeakoulun edustajia. Pykälässä määritellään vain neuvottelukunnan kokoonpanon puitteet. Tarkemmat säännökset neuvottelukunnan kokoonpanosta ja toimintamuodoista annettaisiin asetuksella.

3 §. Ottaen huomioon neuvottelukunnan aseman eri korkeakouluyksiköiden toimintaa yhteensovittavana toimielimenä ehdotetaan, että neuvottelukunnan johto uskottaisiin ylemmän viranomaisen määräämälle henkilölle. Pykälän mukaan neuvottelukuntaa johtaisi kansleri, jonka tulee olla tieteen tai korkeakoululaitoksen hyväksi ansiokkaasti toiminut henkilö. Kanslerin itsenäisenä tehtävänä olisi lisäksi tehdä aloitteita suomenruotsalaisten korkeakouluyksiköiden, Svenska handelshögskolanin sekä Åbo Akademin ja Österbottens högskolan, erityisten yhteistyötartpeiden vaatimiksi toimenpiteiksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, että kanslerin nimittäisi tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi kerrallaan kolmesta vaalikollegion asettamasta ehdokkaasta. Vaalikollegion muodostavat edellä mainittujen kolmen ruotsinkielisen korkeakouluyksikön edustajat. Vaalikollegion kokoonpanosta säädettäisiin ase-

tuksella. Tarkoitus on, että yksiköiden edustus vaalikollegiossa järjestettäisiin huomioon ottaen yksiköiden koko ja laajuus. Mikään yksiköistä ei kuitenkaan saisi ehdotonta enemmistöä vaalikollegiossa.

Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain muuttamisesta, jonka mukaan edellä mainitulla tavalla valittu kansleri olisi myös Åbo Akademian ja siten Österbottens högskolan kansleri.

Koska kanslerilla on itsenäinen oikeus tehdä aloitteita suomenruotsalaisten yksiköiden yhteensovittamisasioissa ja ottaen huomioon kanslerin tehtävät, jotka hänellä on Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain mukaan, ehdotetaan pykälän 3 momentissa, että Svenska handelshögskolanin, Åbo Akademian tai Österbottens högskolan palveluksessa olevaa ei voida nimittää kansleriksi.

4 §. Pykälän mukaan tarkemmat säännökset lain täytäntöönpanosta annettaisiin asetuksella. Tarkoitus on, että asetusehdotuksen laatii valmisteluelin, jossa on edustajia ehdotetun neuvottelukunnan toimialaan kuuluvista korkeakouluista.

1.2. Laki Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain muuttamisesta

2 §. Voimassa olevan 2 §:n mukaan akatemian kotipaikka on Turun kaupunki. Tarvittaessa akatemian laitos voidaan sijoittaa myös muulle paikkakunnalle. Muutosehdotuksessa on otettu huomioon, että Österbottens högskola on sijoitettu Vaasan kaupunkiin. Akatemialla voi olla toimintaa myös muilla paikkakunnilla.

4 §. Pykälän muutos johtuu siitä, että kansleria koskevia säännöksiä sisältyy lakiin ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta. Samalla on tehty eräitä lakitekniisiä muutoksia.

Kanslerijärjestelmä on olennainen osa akatemian itsehallintoa. Sen vuoksi kanslerin tehtävänä on 1 momentin mukaan valvoa, että akademia täyttää tehtävänsä 1 §:n mukaisesti. Tällöin on erittäin tärkeä pykälän 2 momentin säännös, jonka mukaan akatemian tulee erityisesti tyydyttää ruotsinkielisen väestön tarpeita sekä ottaa huomioon maan kaksikielisyydestä johtuvat tarpeet.

5 §. Pykälän 1 momentissa luetellaan akatemian tiedekunnat. Kasvatustieteiden tiedekun-

nassa on nykyisin myös valtiotieteen kandidaatin ja terveydenhuollon kandidaatin tutkintoon johtavia koulutusohjelmia. Sen vuoksi ehdotetaan, että tiedekunta jaetaan kasvatustieteelliseksi tiedekunnaksi sekä yhteiskunta- ja hoitotieteelliseksi tiedekunnaksi. Ensin mainittuun tiedekuntaan, joka on akatemian opettajan-koulutusyksikkö, siirretään opettajankoulutuksen koulutusohjelmat ja erityispedagogiikan koulutus. Tiedekunta saa siten noin 50 opetusvirkaa ja runsaat 400 opiskelijaa. Tiedekuntaan kuuluu myös Vasa övningsskola, joka on peruskoulun ala- ja yläasteen sekä lukion käsittävä harjoittelukoulu. Jälkimmäiseen tiedekuntaan siirretään valtiotieteen kandidaatin ja terveydenhuollon kandidaatin tutkintoon johtavat koulutusohjelmat sekä kasvatusalan hallinnon, suunnittelun ja tutkimuksen koulutusohjelma samoin kuin kehityopsykologian ja aikuiskasvatuksen koulutus. Tiedekunta saa noin 20 opetusvirkaa ja noin 300 opiskelijaa. Nämä kaksi tiedekuntaa muodostaisivat 2 momentin mukaan yhdessä Österbottens högskolan. Samalla lakkautetaan nykyinen hallintoyksikkö Österbottens högskola, josta on säädetty voimassa olevassa 5 §:n 4 momentissa.

Kasvatustieteellinen tiedekunta olisi 2 momentin mukaan opettajankoulutuslaissa (844/71) tarkoitettu opettajankoulutusyksikkö. Voimassa olevan 2 momentin säännös on muilta osin tarpeeton ja ehdotetaan poistettavaksi laista.

Kuten yleisperusteluista ilmenee, Österbottens högskolan hallinto on tarkoitus järjestää asetuksessa siten, että se saa laajan itsenäisyyden. Sen vuoksi pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että erillisiä laitoksia voidaan perustaa myös Österbottens högskolaan.

Pykälän 4 momentin mukaan Österbottens högskola hoitaisi Vaasassa akatemian ja Svenska handelshögskolanin yhteisen toiminnan hallintoa.

7 §. Voimassa olevan 7 §:n 2 momentin mukaan vaalikelpoisia akatemian monijäsenisten hallintoelinten jäseniksi ovat vain sellaiset vaalioikeutetut, jotka ovat Suomen kansalaisia tai virkamiehiä Suomessa. Hallitusmuodon 84 § on muutettu 1 päivänä elokuuta 1989 voimaan tulleella lailla (724/89) siten, että julkiseen virkaan voidaan pääsääntöisesti nimittää myös muu kuin Suomen kansalainen. Yhdenmukaisesti tämän kanssa ehdotetaan, että vaatimus Suomen kansalaisuudesta tai asemasta virkamiehenä Suomessa poistetaan 2

momentista. Lisäksi ehdotetaan, että vain Österbottens högskolaan kuuluva voisi olla vaali-oikeutettu ja -kelpoinen tämän yksikön hallintoelinten jäsenten vaalissa.

Pykälän 4 momentin mukaan Svenska handelshögskolanin Vaasassa toimivan yksikön edustajia olisi Österbottens högskolan hallintoelimen jäsenenä, kun käsitellään niiden yhteistoimintaa koskevia asioita. Tällä tavalla luodaan edellytykset sille, että Vaasan ruotsinkielistä korkeakoulutoimintaa voidaan suunnitella kokonaisuutena.

13 §. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan laajennettaviksi mahdollisuuksia käyttää opetuksessa myös muuta kuin ruotsin kieltä.

Voimassa olevassa 3 momentissa säädetään ulkomaalaisen opettajan oikeudesta käyttää muuta kuin ruotsin kieltä yksinomaisena opetuskielenä. Momentissa viitataan hallitusmuodon 84 §:ään. Koska tätä säännöstä on muutettu, viittaus ei enää ole asianmukainen. Ehdotetun 3 momentin mukaan akatemia voi oikeuttaa opettajan, joka ei ole syntyperäinen Suomen kansalainen, käyttämään yksinomaisena opetuskielenä muuta kuin ruotsin kieltä.

14 §. Ulkomaalaisia on aikaisemmin voitu nimittää korkeakouluissa vain opetusvirkoihin. Hallitusmuodon 84 §:n edellä mainitun muutoksen mukaan julkiseen virkaan voidaan pääsääntöisesti nimittää myös muita kuin Suomen kansalaisia.

Voimassa olevan 14 §:n 1 momentin mukaan akatemia päättää ruotsin ja suomen kielen taidosta, joka vaaditaan ulkomaalaiselta sekä muilta kuin syntyperäiseltä Suomen kansalaiselta. Tämä mahdollisuus lieventää kielitaitovaatimusta ehdotetaan laajennettavaksi kosemaan myös tutkimusvirkoja. Lisäksi 2 momenttiin on tehty teknisiä tarkistuksia 1 momentin muutosten johdosta.

1.3. Laki Svenska handelshögskolan -nimisestä korkeakoulusta annetun lain muuttamisesta

2 §. Ekonomien koulutus, jonka korkeakoulu aloitti Vaasassa vuonna 1980, on tähän asti järjestetty korkeakoulun yhteydessä ilman varsinaista paikallista hallintoa. Tarkoitus on, että asetuksessa säädettäisiin Vaasassa toimivan yksikön omista hallintoelimistä. Sen vuoksi on aiheellista mainita lain 2 §:ssä, että korkeakoululla on yksikkö Vaasan kaupungissa.

Koska hallintoyksikkö Österbottens högskola ehdotuksen mukaan lopettaisi toimintansa, voimassa olevan pykälän 3 momentti jätetään pois laista.

4 §. Korkeakoulun Vaasassa toimivan yksikön yhdessä Österbottens högskolan kanssa harjoittaman toiminnan hallintoa koskeva 4 §:n 2 momentin säännös ehdotetaan muutettavaksi yhdenmukaisesti Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain 5 §:n 4 momentin ja 7 §:n 2 momentin vastaavien säännösten kanssa.

5 §. Koska julkiseen virkaan ei enää vaadita Suomen kansalaisuutta, ehdotetaan pykälän 2 momenttia muutettavaksi siten, että vaatimus kansalaisuudesta tai virkamiesasemasta ei enää koske vaalikelpoisuutta korkeakoulun monijäseniseen hallintoelimeen.

7 §. Pykälän voimassa olevassa 3 momentissa viitataan hallitusmuodon 84 §:ään. Koska viittaus ei ole enää asianmukainen, ehdotetaan lainkohtaa tarkistettavaksi siten, että korkeakoulu voi oikeuttaa muun opettajan kuin syntyperäisen Suomen kansalaisen käyttämään yksinomaisena opetuskielenä muuta kuin ruotsin kieltä.

8 §. Pykälän voimassa olevan 1 momentin mukaan korkeakoulun opettajan virkaan vaaditaan riittävä ruotsin kielen hallinta ja kyky ymmärtää suomen kieltä. Ulkomaalainen ja muu kuin syntyperäinen Suomen kansalainen voidaan 2 momentin mukaan kielitaitovaatimusten estämättä nimittää opettajan virkaan. Hallitusmuodon 84 §:n edellä mainitun muutoksen takia ehdotetaan, että 1 ja 2 momentin säännökset muutetaan myös korkeakoulun tutkimusvirkoja koskeviksi.

Pykälän 3 momenttiin on tehty teknisiä tarkistuksia 1 ja 2 momentin muutosten johdosta. Samalla siihen on tehty kielitaitovaatimuksia koskeva selvennys.

2. Voimaantulo

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta annettava laki sekä Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain muuttamisesta ja Svenska handelshögskolan -nimisestä korkeakoulusta annetun lain muuttamisesta annettavat lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992. Åbo Akademi -nimisessä yliopistosta annetun lain ja Svenska handelshögskolan -nimisestä kor-

keakoulusta annetun lain muuttamista annettavien lakien opetuskieltä ja kielitaitovaatimuksia koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1991.

Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain voimassa olevan säännöksen mukaan kansleri nimitetään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Nykyisen kanslerin toimikausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 1990. Jotta kansleri voitaisiin valita ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta annettavaksi ehdotetun lain mukaisesti jo lain voimaantulopäivästä, ehdotetaan, että ennen ehdotettujen lakien voimaantuloa nimitettävän kanslerin toimikausi kestäisi 31 päivään joulukuuta 1991.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamiseksi ja kehittämiseksi on neuvottelukunta, jonka tehtävänä on tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja asioista, joilla on olennaisista merkitystä ruotsinkieliselle korkeakouluopetukselle.

Neuvottelukunnan tulee erityisesti seurata ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen tarvetta ottaen huomioon koulutuksen kysynnän, työmarkkinoiden vaatimukset ja alueelliset tarpeet.

2 §

Helsingin yliopisto, Svenska handelshögskolan sekä Åbo Akademi ja Österbottens högskola valitsevat kukin yhtä monta jäsentä neuvottelukuntaan. Helsingin yliopiston valitsemien jäsenten joukossa tulee olla yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolan -nimisen yksikön edustajia.

Neuvottelukunnan käsitellessä kysymyksiä ruotsinkielisen opetuksen antamisesta Teknillisessä korkeakoulussa tai muussa sellaisessa korkeakoulussa, jota ei mainita 1 momentissa, neuvottelukunnan jäsenenä on myös tämän korkeakoulun valitsemia edustajia.

3 §

Neuvottelukuntaa johtaa kansleri, jonka tehtävänä on lisäksi tehdä aloitteita suomenruotsalaisten korkeakouluyksiköiden, Svenska

handelshögskolanin sekä Åbo Akademin ja Österbottens högskolan, erityisten yhteistyötareiden vaatimiksi toimenpiteiksi. Kanslerin tehtävistä Åbo Akademin ja Österbottens högskolan osalta säädetään erikseen.

Tasavallan presidentti nimittää kanslerin kolmeksi vuodeksi kerrallaan kolmesta vaalikollegion asettamasta ehdokkaasta. Vaalikollegion muodostavat 1 momentissa mainittujen suomenruotsalaisten korkeakouluyksiköiden edustajat. Jos kansleri eroaa kesken toimikauden, uusi kansleri nimitetään jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kanslerin tulee olla henkilö, joka on ansiokkaasti toiminut tieteen tai korkeakoululaitoksen hyväksi. Suomenruotsalaisen korkeakouluyksikön palveluksessa olevaa ei voida nimittää kansleriksi.

4 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

5 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Kansleri nimitetään ensimmäisen kerran tämän lain mukaan toimikaudeksi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 1992.

2.

Laki

Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta 30 päivänä joulukuuta 1980 annetun lain (1057/80) 2, 4 ja 5 §, 7 §:n 2 ja 4 momentti, 13 §:n 2 ja 3 momentti sekä 14 §:n 1 ja 2 momentti sellaisina kuin niistä ovat 4 § osittain muutettuna 27 päivänä toukokuuta 1988 annetulla lailla (469/88), 5 § osittain muutettuna 17 päivänä tammikuuta 1986 annetulla lailla (39/86) sekä 7 §:n 4 momentti ja 14 §:n 1 ja 2 momentti mainitussa 27 päivänä toukokuuta 1988 annetussa laissa, seuraavasti:

2 §

Akatemian kotipaikka on Turun kaupunki. Österbottens högskola, josta säädetään 5 §:ssä, on sijoitettu Vaasan kaupunkiin. Akatemialla voi olla toimintaa myös muilla paikkakunnilla.

4 §

Akatemiassa on kansleri. Kanslerin tehtävänä on valvoa, että akatemia täyttää tehtävänsä 1 §:n mukaisesti.

Kansleri toimii muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajana ja nimittää akatemian viranhaltijat ja dosentit, jollei tässä laissa toisin säädetä tai nimittämistä asetuksella anneta akatemian muun hallintoelimen tehtäväksi. Kanslerin muista tehtävistä säädetään asetuksella.

Kanslerin nimittämisestä ja kanslerin tehtävistä ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta säädetään ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta annetussa laissa (/).

Kanslerin sijaisesta ja kanslerin palkkiosta säädetään asetuksella.

5 §

Akatemiassa on humanistinen tiedekunta, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, talous- ja valtiotieteellinen tiedekunta, kemiallis-teknillinen tiedekunta, teologinen tiedekunta ja kasvatustieteellinen tiedekunta sekä yhteiskunta- ja hoitotieteellinen tiedekunta.

Kasvatustieteellinen tiedekunta sekä yhteiskunta- ja hoitotieteellinen tiedekunta muodostavat yhdessä Österbottens högskolan. Kasvatustieteellinen tiedekunta on opettajankoulutuslaissa (844/71) tarkoitettu opettajankoulutusyksikkö.

Akatemiassa on kirjasto, joka on erillinen

laitos. Valtion tulo- ja menoarvion rajoissa voidaan perustaa myös muita opetus-, tutkimus- ja palvelulaitoksia. Sellaisia laitoksia voi olla myös Österbottens högskolassa.

Österbottens högskolan ja Svenska handelshögskolanin Vaasassa toimivan yksikön välisen yhteistoiminnan hallintoa hoitaa Österbottens högskola.

7 §

Akatemian päätösvaltaa käyttävien monijäsenisten hallintoelinten jäseniä voidaan valita akatemian piirissä toimitettavilla vaaleilla siten kuin asetuksella säädetään. Vaalioikeutettu on jokainen, joka kuuluu akatemiaan, ja kun kysymyksessä on Österbottens högskolan hallintoelin, jokainen tähän yksikköön kuuluva. Vaalikelpoinen on jokainen täysivaltainen vaalioikeutettu.

Käsiteltäessä asioita, jotka koskevat 5 §:n 4 momentissa tarkoitettua toimintaa, Österbottens högskolan hallintoelimen jäsenenä on myös Svenska handelshögskolanin Vaasassa toimivan yksikön edustajia.

13 §

Muuta kuin ruotsin kieltä saadaan tarpeen vaatiessa käyttää kyseisen kielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Akatemia voi lisäksi päättää, että muuta kuin ruotsin kieltä saadaan käyttää ulkomaisille opiskelijoille tarkoitettussa opetuksessa sekä erityisistä syistä täydennyskoulutuksessa ja tutkijankoulutuksessa.

Akatemia voi oikeuttaa muun opettajan kuin syntyperäisen Suomen kansalaisen käyttä-

mään yksinomaisena opetuskielenä muuta kuin ruotsin kieltä.

14 §

Akatemian opetus- ja tutkimusvirkoihin vaaditaan täydellinen ruotsin kielen taito ja kyky ymmärtää suomen kieltä. Akatemia päättää ruotsin ja suomen kielen taidosta, joka tällaiseen virkaan vaaditaan ulkomaalaiselta tai Suomen kansalaiselta, joka ei ole syntyperäinen.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun virkaan vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetussa laissa (149/22) on sää-

detty virkaan vaadittavasta kielitaidosta kaksikieliselä virka-alueella, jossa enemmistön kieli on ruotsi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992. Lain 13 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 14 §:n 1 ja 2 momenttia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Ennen tämän lain voimaantuloa nimitetyn kanslerin toimikausi kestää 31 päivään joulukuuta 1991.

3.

Laki

Svenska handelshögskolan -nimisestä korkeakoulusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Svenska handelshögskolan -nimisestä korkeakoulusta 3 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (582/74) 2 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 3 momentti ja 8 §

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osittain muutettuna 17 päivänä tammikuuta 1986 annetulla lailla (40/86), 4 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, 5 §:n 2 momentti 21 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (125/83) ja 8 § 5 päivänä helmikuuta 1988 annetussa laissa (117/88), seuraavasti:

2 §

Korkeakoulun kotipaikka on Helsingin kaupunki.

Korkeakoululla on yksikkö Vaasan kaupungissa. Korkeakoululla voi olla toimintaa myös muilla paikkakunnilla.

4 §

Korkeakoulun Vaasan kaupungissa toimivan yksikön ja Österbottens högskolan yhteistoiminnan hallintoa hoitaa Österbottens högskola. Korkeakoulun Vaasassa toimivan yksikön edustajia on Österbottens högskolan hallintoelimen jäsenenä, kun käsitellään tätä toimintaa koskevia asioita.

5 §

Korkeakoulun päätösvaltaa käyttävien monijäsenisten hallintoelinten jäseniä voidaan valita korkeakoulun piirissä toimitettavilla vaaleilla siten kuin asetuksella säädetään. Vaalioikeutettu on jokainen korkeakouluun kuuluva henkilö ja vaalikelpoinen jokainen täysivaltainen vaalioikeutettu.

7 §

Korkeakoulu voi oikeuttaa muun opettajan kuin syntyperäisen Suomen kansalaisen käyttämään yksinomaisena opetuskielenä muuta kuin ruotsin kieltä.

8 §

Korkeakoulun opetus- ja tutkimusvirkoihin vaaditaan riittävä ruotsin kielen taito. Lisäksi vaaditaan kyky ymmärtää suomen kieltä. Kieli- taidon osoittamisesta säädetään asetuksella.

Ulkomaalainen sekä Suomen kansalainen, joka ei ole syntyperäinen, voidaan nimittää 1 momentissa tarkoitettuun virkaan sen estämät- tä, että hän ei ole osoittanut säädettyä ruotsin ja suomen kielen taitoa.

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun virkaan vaadittavasta kielitaidosta on voimas- sa, mitä valtion virkamiehiltä vaadittavasta

kielitaidosta annetussa laissa (149/22) on sää- detty virkaan vaadittavasta kielitaidosta kaksi- kielisellä virka-alueella, jossa enemmistön kieli on ruotsi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- kuuta 1992. Lain 7 §:n 3 momenttia ja 8 §:ää sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 1990

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Christoffer Taxell*

2.

Laki

Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Åbo Akademi -nimisestä yliopistosta 30 päivänä joulukuuta 1980 annetun lain (1057/80) 2, 4 ja 5 §, 7 §:n 2 ja 4 momentti, 13 §:n 2 ja 3 momentti sekä 14 §:n 1 ja 2 momentti sellaisina kuin niistä ovat 4 § osittain muutettuna 27 päivänä toukokuuta 1988 annetulla lailla (469/88), 5 § osittain muutettuna 17 päivänä tammikuuta 1986 annetulla lailla (39/86) sekä 7 §:n 4 momentti ja 14 §:n 1 ja 2 momentti mainitussa 27 päivänä toukokuuta 1988 annetussa laissa, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Akatemian kotipaikka on Turun kaupunki.
 Tarvittaessa voidaan akatemian laitoksia sijoittaa myös muille paikkakunnille.

4 §

Akatemiassa on kansleri. Hänen tehtävään on edistää akatemian tarkoituksien saavuttamista. Kansleri toimii muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajana ja nimittää akatemian viranhaltijat ja dosentit, jollei 11 §:n 1 tai 2 momentista muuta johdu tai nimittämistä asetuksella säädetä kuuluvaksi akatemian hallintoelimelle. Kanslerin muista tehtävistä säädetään asetuksella.

Kanslerin tulee olla korkeakouluopetukseen ja korkeakouluhallintoon perehtynyt etevä tiedemies, joka ei ole akatemian viran haltija.

Kanslerin nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi kerrallaan sen jälkeen kun akademia on asettanut kolme henkilöä ehdolle. Jos kansleri eroaa ennen toimikautensa päättymistä, nimitetään uusi kansleri jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kanslerin sijaisesta ja kanslerin palkkiosta säädetään asetuksella.

5 §

Akatemiassa on humanistinen tiedekunta, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, talous- ja valtiotieteellinen tiedekunta, kemiallis-

Ehdotus

2 §

Akatemian kotipaikka on Turun kaupunki.
Österbottens högskola, josta säädetään 5 §:ssä, on sijoitettu Vaasan kaupunkiin. Akatemialla voi olla toimintaa myös muilla paikkakunnilla.

4 §

Akatemiassa on kansleri. *Kanslerin tehtävänä on valvoa, että akademia täyttää tehtävänsä 1 §:n mukaisesti.*

Kansleri toimii muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajana ja nimittää akatemian viranhaltijat ja dosentit, *jollei tässä laissa toisin säädetä tai nimittämistä asetuksella anneta akatemian muun hallintoelimen tehtäväksi.* Kanslerin muista tehtävistä säädetään asetuksella.

Kanslerin nimittämisestä ja kanslerin tehtävistä ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta säädetään ruotsinkielisen korkeakouluopetuksen yhteensovittamisesta annetussa laissa (/).

Kanslerin sijaisesta ja kanslerin palkkiosta säädetään asetuksella.

5 §

Akatemiassa on humanistinen tiedekunta, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, talous- ja valtiotieteellinen tiedekunta, kemiallis-

Voimassa oleva laki

teknillinen tiedekunta, teologinen tiedekunta ja kasvatustieteiden tiedekunta.

Kasvatustieteiden tiedekunta on opettajan-koulutuslain (844/71) 5 §:ssä tarkoitettu opet-tajankoulutusyksikkö. *Kasvatustieteiden tiede-kunnasta on voimassa Åbo Akademi -nimises-tä yliopistosta annettujen säädösten ohella, mitä opettajankoulutuslaissa ja sen nojalla on erikseen säädetty.*

Akatemiassa on kirjasto, joka on erillinen laitos. Lisäksi akatemiassa voi olla valtion tulo- ja menoarvion rajoissa muitakin opetus-, tutkimus- ja palvelulaitoksia.

Akatemian ja svenska handelshögskolan -nimisen korkeakoulun Vaasan läänissä yhteis-työssä harjoittamaa toimintaa varten on Öster-bottens högskola -niminen hallintoyksikkö, jo-ka hallinnollisesti kuuluu akatemian yhteyteen. Hallintoyksiköstä säädetään tarkemmin ase-tuksella.

7 §

Akatemian päätösvaltaa käyttävien monijä-senisten hallintoelinten jäsenet voidaan valita akatemian piirissä toimitettavilla vaaleilla siten kuin asetuksella säädetään. Vaalioikeutettu on jokainen akatemiaan kuuluva henkilö ja vaali-kelpoinen jokainen täysivaltainen vaalioikeu-tettu, joka on Suomen kansalainen tai virka-mies Suomessa.

Österbottens högskola -nimisen hallintoyksi-kön monijäsenisessä hallintoelimessä on jäseni-nä akatemiaan kuuluvia henkilöitä ja svenska handelshögskolan nimiseen korkeakouluun kuuluvia henkilöitä.

13 §

Muuta kuin ruotsin kieltä saadaan tarpeen vaatiessa käyttää kyseisen kielen ja kirjallisuu-den opetuksessa.

Ehdotus

teknillinen tiedekunta, teologinen tiedekunta ja kasvatustieteellinen tiedekunta sekä yhteis-kunta- ja hoitotieteellinen tiedekunta.

Kasvatustieteellinen tiedekunta sekä yhteis-kunta- ja hoitotieteellinen tiedekunta muodos-tavat yhdessä Österbottens högskolan. Kasva-tustieteellinen tiedekunta on opettajankoulu-tuslaissa (844/71) tarkoitettu opettajankoulu-tusyksikkö.

Akatemiassa on kirjasto, joka on erillinen laitos. *Valtion tulo- ja menoarvion rajoissa voidaan perustaa myös muita opetus-, tutki-mus- ja palvelulaitoksia. Sellaisia laitoksia voi olla myös Österbottens högskolassa.*

Österbottens högskolan ja Svenska handels-högskolanin Vaasassa toimivan yksikön välisen yhteistoiminnan hallintoa hoitaa Österbottens högskola.

Akatemian päätösvaltaa käyttävien monijä-senisten hallintoelinten jäseniä voidaan valita akatemian piirissä toimitettavilla vaaleilla siten kuin asetuksella säädetään. Vaalioikeutettu on jokainen, *joka kuuluu akatemiaan, ja kun kysymyksessä on Österbottens högskolan hal-lintoelin, jokainen tähän yksikköön kuuluva. Vaalikelpoinen on jokainen täysivaltainen vaa-lioikeutettu.*

Käsiteltäessä asioita, jotka koskevat 5 §:n 4 momentissa tarkoitettua toimintaa, Österbot-tens högskolan hallintoelimen jäsenenä on myös Svenska handelshögskolanin Vaasassa toimivan yksikön edustajia.

Muuta kuin ruotsin kieltä saadaan tarpeen vaatiessa käyttää kyseisen kielen ja kirjallisuu-den opetuksessa. *Akatemia voi lisäksi päättää, että muuta kuin ruotsin kieltä saadaan käyttää ulkomaisille opiskelijoille tarkoitettussa opetuk-sessa sekä erityisistä syistä täydennyskoulutuk-sessa ja tutkijankoulutuksessa.*

Voimassa oleva laki

Ulkomaalainen opettaja, joka on määrätty joko tilapäisesti tai hallitusmuodon 84 §:n mukaisesti vakinaisesti toimimaan opettajana akatemiassa, saa käyttää yksinomaisena opetuskielenään muuta kuin ruotsin kieltä.

14 §

Akatemian opettajan virkaan vaaditaan täydellinen ruotsin kielen taito ja kyky ymmärtää suomen kieltä. Akatemia päättää ruotsin ja suomen kielen taidosta, joka vaaditaan ulkomaalaiselta sekä Suomen kansalaiselta, joka ei ole syntyperäinen.

Muuhun kuin opettajan virkaan vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetussa laissa (149/22) on säädetty virkaan vaadittavasta kielitaidosta kaksikielisellä virka-alueella, jossa enemmistön kieli on ruotsi.

Ehdotus

Akatemia voi oikeuttaa muun opettajan kuin syntyperäisen Suomen kansalaisen käyttämään yksinomaisena opetuskielenä muuta kuin ruotsin kieltä.

14 §

Akatemian *opetus- ja tutkimus* virkoihin vaaditaan täydellinen ruotsin kielen taito ja kyky ymmärtää suomen kieltä. Akatemia päättää ruotsin ja suomen kielen taidosta, joka *tällaiseen virkaan* vaaditaan ulkomaalaiselta tai Suomen kansalaiselta, joka ei ole syntyperäinen.

Muuhun kuin *1 momentissa* tarkoitettuun virkaan vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetussa laissa (149/22) on säädetty virkaan vaadittavasta kielitaidosta kaksikielisellä virka-alueella, jossa enemmistön kieli on ruotsi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992. Lain 13 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 14 §:n 1 ja 2 momenttia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Ennen tämän lain voimaantuloa nimitetyn kanslerin toimikausi kestää 31 päivään joulukuuta 1991.

3.

Laki

Svenska handelshögskolan -nimisestä korkeakoulusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Svenska handelshögskolan -nimisestä korkeakoulusta 3 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (582/74) 2 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 3 momentti ja 8 § sellaisina kuin niistä ovat 2 § osittain muutettuna 17 päivänä tammikuuta 1986 annetulla lailla (40/86), 4 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, 5 §:n 2 momentti 21 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (125/83) ja 8 § 5 päivänä helmikuuta 1988 annetussa laissa (117/88), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Korkeakoulun kotipaikka on Helsingin kaupunki.

Korkeakoulun laitoksia voidaan tarvittaessa sijoittaa myös muille paikkakunnille.

Korkeakoulun ja Åbo Akademi -nimisen yliopiston Vaasan läänissä yhteistyössä harjoittamaa toimintaa varten on Österbottens högskola -niminen hallintoyksikkö, joka hallinnollisesti kuuluu Åbo Akademi -nimisen yliopiston yhteyteen. Hallintoyksiköstä säädetään tarkemmin asetuksella.

Ehdotus

2 §

Korkeakoulun kotipaikka on Helsingin kaupunki.

Korkeakoululla on yksikkö Vaasan kaupungissa. Korkeakoululla voi olla toimintaa myös muilla paikkakunnilla.

4 §

Österbottens högskola -nimisen hallintoyksikön monijäsenisessä hallintoelimessä on jäseninä korkeakouluun kuuluvia henkilöitä ja Åbo Akademi -nimiseen yliopistoon kuuluvia henkilöitä.

Korkeakoulun Vaasan kaupungissa toimivan yksikön ja Österbottens högskolan yhteistoiminnan hallintoa hoitaa Österbottens högskola. Korkeakoulun Vaasassa toimivan yksikön edustajia on Österbottens högskolan hallintoelimen jäseninä, kun käsitellään tätä toimintaa koskevia asioita.

5 §

Korkeakoulun päätösvaltaa käyttävien monijäsenisten hallintoelinten jäsenet voidaan valita korkeakoulun piirissä suoritettavilla vaaleilla siten kuin asetuksella säädetään. Vaalioikeutettu on jokainen korkeakouluun kuuluva henkilö ja vaalikelpoinen jokainen täysivaltainen vaalioikeutettu, joka on Suomen kansalainen tai virkamies Suomessa.

Korkeakoulun päätösvaltaa käyttävien monijäsenisten hallintoelinten jäseniä voidaan valita korkeakoulun piirissä toimitettavilla vaaleilla siten kuin asetuksella säädetään. Vaalioikeutettu on jokainen korkeakouluun kuuluva henkilö ja vaalikelpoinen jokainen täysivaltainen vaalioikeutettu.

7 §

Ulkomaalainen opettaja, joka on määrätty joko tilapäisesti tai hallitusmuodon 84 §:n mukaisesti vakinaisesti toimimaan opettajana korkeakoulussa, saa käyttää yksinomaisena opetuskielenään vierasta kieltä.

Korkeakoulu voi oikeuttaa muun opettajan kuin syntyperäisen Suomen kansalaisen käyttämään yksinomaisena opetuskielenä muuta kuin ruotsin kieltä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Korkeakoulun opettajan virkaan vaaditaan, että virkaan pyrkivä riittävästi hallitsee ruotsin kieltä. *Opettajalta* vaaditaan lisäksi kyky ymmärtää suomen kieltä. Ruotsin ja suomen kielen taidon osoittamisesta säädetään asetuksella.

Ulkomaalainen sekä Suomen kansalainen, joka ei ole syntyperäinen, voidaan nimittää opettajan virkaan sen estämättä, että hän ei ole osoittanut 1 momentissa säädettyä ruotsin ja suomen kielen taitoa.

Muuhun kuin opettajan virkaan vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidoista annetussa laissa (149/22) on säädetty.

8 §

Korkeakoulun *opetus- ja tutkimusvirkoihin* vaaditaan *riittävä* ruotsin *kielen taito*. *Lisäksi vaaditaan* kyky ymmärtää suomen kieltä. *Kielitaidon* osoittamisesta säädetään asetuksella.

Ulkomaalainen sekä Suomen kansalainen, joka ei ole syntyperäinen, voidaan nimittää *1 momentissa tarkoitettuun* virkaan sen estämättä, että hän ei ole osoittanut säädettyä ruotsin ja suomen kielen taitoa.

Muuhun kuin *1 momentissa tarkoitettuun* virkaan vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetussa laissa (149/22) on säädetty *virkaan vaadittavasta kielitaidosta kaksi-kielisellä virka-alueella, jossa enemmistön kieli on ruotsi*.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992. Lain 7 §:n 3 momenttia ja 8 §:ää sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.
